

La humanitat

Any III : Núm. 385
Barcelona, dijous, 2 de febrer de 1933

Redacció i Administració: Ronda Sant Pere, 11, pral. : Telèfons 24646 i 24647
Impremta: Muntaner, 49 :-: Telèfon 31512

Fundador: LLUIS COMPANYS

EL MEU AMIC ERNEST VENTOS

Tantíssima gent inútil o perversa que triomfa en aquest món i pot vendre salut, i ha anat a morir aquest home lleial, intel·ligentíssim, en els moments precisos en què la seva capacitat anava a prestar els millors serveis a la vida autònoma del nostre poble.

He volgut dedicar al meu amic Ventós unes ratlles; però no trobo en mi la serenitat necessària per a fer-ho. Ernest Ventós fou el meu company de lluita des dels primers temps del Partit Republicà Català, amb en Layret, i amb Marcehi Domingo, i a "La Lucha", el diari de les campanyes subversives, va ésser un dels organitzadors, amb en Ventura Gassol, del Comitè Pro-Llibertat, moment culminant en els inicis de la formació revolucionària. Va contribuir extraordinàriament, amb en Pujol i Font, a la formació d'Esquerra Republicana de Catalunya. Perquè Ernest Ventós no era dels que es lliuren a mitges i desitgen després ésser els primers en els llocs de representació. No era dels qui fan elegant gest d'escepticisme, o crítica, derrotista quan s'ha de treballar en el silenci i en l'oblit, però volen més tard ésser tractats com els factors de la victòria. Sabia forjar-la aquesta victòria, i després ha sabut donar esplèndides proves de la seva alta capacitat de govern.

En Ventós tenia una visió política aguda i clara. Jo no deixava de consultar-lo mai perquè les seves observacions sempre oferien un aspecte nou que hom no havia apercibut. Quan la meua opinió era compartida per en Ventós, sentia més seguretat en l'encert de la mateixa. Un dubte d'ell feia trontollar el meu pensament.

Abans de les eleccions del 12 d'abril, quan l'Esquerra, que acabava de néixer, va demanar una aliança a Acció Catalana i aquesta la va refusar, totes les representacions d'Esquerra i homes significats que es van reunir a La Falç, havien acordat fer un manifest de protesta i no presentar candidatura. En aquells moments no disposàvem de centres, d'organització, de mitjans de cap classe. Acció Catalana tenia homes, diners, organització, i el diari "La Publicitat", que havia realitzat una campanya meritòria i popularíssima i havia obtingut enorme difusió.

Els nostres homes tenien por al ridícul. En aquella reunió de La Falç jo em vaig aixecar, defensant la necessitat imperiosa de presentar candidatura, sinó quedàvem desfets com a partit, gairebé al moment de néixer. De presentar candidatura i anar tots nosaltres, els del Comitè revolucionari, com a candidats. Vaig afegir que si els altres no compartien la meua opinió, jo, amb els meus amics, faria un manifest i llançaria una candidatura. Vaig convèncer els reunits o els vaig mig convèncer. A l'endemà, en Ventós em va donar la raó, entusiasmada. "Hi ha, en el fons del poble —em digué— el desig de crear una força nova revolucionària. Triomfarem". I es va lliurar amb tota l'ànima a aquell treball silenciós de formació de candidatura, d'organització, de juntes i de reunions, que els escèptics es limitaven a contemplar. El resultat fou el naixement a les urnes d'Esquerra Republicana de Catalunya com la força política més important que mai hagi conegut el nostre poble. De no haver presentat nosaltres candidatura, tot el panorama polític de Catalunya, i fins en part el d'Espanya, potser l'Estatut i les jerarquies polítiques obtingudes haurien canviat absolutament.

Igual podria dir de les eleccions darreres en què cada dia em visitava per tal de convèncer-me que a Tarragona haviem d'anar sols, com així vaig defensar, obtenint un altre memorable i definitiu triomf per a l'Esquerra, de valuosos cotització en la política de Madrid.

S'ha dit en diaris que Ernest Ventós era un fidel amic meu. Entenguí's això en el sentit que tenia confiança en les meves condicions de polític. Ell fou sempre, com jo, un admirador, un seguidor, de Francesc Layret. El record de Layret feia indestructible el nostre companyerisme. Per ò Ernest Ventós tenia una gran independència de criteri.

Ara anava a fer la seva obra Ernest Ventós, al front de la Comissió de Finances. Ara hauria provat el molt que valia aquest home jove i fort que la fatalitat ens ha pres. Serà molt difícil trobar-li substitut, perquè hi ha pocs homes de la seva extraordinària claredat i precisió de judici. No fa molts dies, el ministre de Finances, senyor Carner, després d'una conversa mantinguda amb en Ventós, se'n va convèncer, i més tard em deia que havia estat sorprès pel talent d'Ernest Ventós, i que era, al seu entendre, una de les primeres capacitats d'Esquerra Republicana.

La premsa de tots els matisos ha tingut lloances per al nostre amic. I és que, a part de les seves condicions intel·lectuals, era home senzill, cordial, tolerant i liberal de soca-arrel, condició que és més difícil del que sembla arribar a posseir.

LLUIS COMPANYS.

A Doorn faciliten una nota

En la qual es diu que Sa Magestat Imperial no ha expressat a ningú la seva opinió sobre el nou Govern del Reich

La Haya, 2. — En la residència de l'ex-kaiser, a

Doorn, han facilitat un breu comunicat que diu així:

"Són totalment fantàstiques les diverses informacions aparegudes en la premsa estrangera sobre suposats comentaris de S. M. Imperial, a prop de l'últim canvi polític realitzat a Alemanya.

S. M. Imperial no ha expressat a ningú la seva opinió a prop del nou Govern del Reich."

ES PERILLOS DEIXAR ELS NENS SENSE VIGILANCIA

En una via morta del Pont del Dragó, de Sant Andreu, un vagó ha aixafat un nen d'onze anys deixant-lo mort

A dos quarts de quatre d'aquesta tarda, en una via morta que hi ha al Port del Dragó de la barriada de Sant Andreu, hi jugaven una colla de nens, els quals s'entretenien pujant en alguns dels vagons que allí hi havia.

Imprudentment alguns han empès un vagó fent-lo rodar i aixafant el nen d'onze anys, Vicenç Ginés Peral, que viu amb els seus pares al carrer de Sant Andreu, número 224.

La infortunada criatura ha mort a l'acte.

EXPECTACIO DAVANT LA SESSIO D'AVUI

El cap dels radicals diu que farà un discurs de tons elevats, invitant a un canvi radical de la política

Madrid, 2. — L'expectació davant el discurs del senyor Alexandre Lerroux és gran i constitueix el tema de gairebé totes les converses. Pel domicili del cap del partit radical han desfilat gairebé tots els diputats del partit, entre ells els senyors Martínez Barrios, Guerra del Río, Armasa, Abad Conde, Rey Mora, i Salazar Alonso. També hi han acudit altres persones, amics i polítics i particulars. El telèfon funciona constantment interessant-se nombroses persones per la salut del senyor Lerroux.

Per la seva part el senyor Lerroux creu que ha de fer un discurs de tons elevats, invitant a un canvi radical de política que permeti la convivència de tots els espanyols dintre de la República.

LA PREMSA XINESA

Acusa Anglaterra d'afavorir la política nipona

Es creu en l'existència d'un tractat secret entre el Japó i Anglaterra

Xang-Hai. — El periòdic "Xina Times" acusa directament a Anglaterra d'afavorir la política japonesa vis a vis de Xina.

Altres periòdics xinesos comenten violentament l'actitud de la delegació britànica a la Societat de Nacions, sobre l'actuació dels japonesos a la Manxúria.

El "Xina Times", que és el rotatiu més important de Xang-Hai, afirma que els delegats britànics a Ginebra s'han posat al costat del Japó i han promès als nipons que no serà invocat l'article 16 del Pacte de l'organisme internacional.

Nanquín. — La premsa de Nanquín, el mateix que la de Xang-Hai, ataca durament la Gran Bretanya i expressa el seu convenciment que existeix un tractat secret anglo-japonès.

Declaren els òrgans a la premsa que tan enemic és el Japó per als xinesos, com Anglaterra que ajuda descaradament els nipons.

Els comitès organitzadors del boicot de les mercaderies japoneses s'han reunit urgentment amb el fi d'estudiar detingudament l'actuació dels anglesos en les diferències xino-japoneses. En el cas que es comprovi l'existència de l'entesa anglo-japonesa, es decretarà el boicot de tots els productes d'origen britànic.

Nosaltres —diu un periòdic— no podem oposar grans canons als atacs del Japó i d'Anglaterra, però ningú ens impedirà utilitzar com a arma política comercial anti-estrangera. Que això serveixi d'avertiment per als qui serveixen els interessos japonesos en detriment de Xina.

L'atmosfera anglofoba creix constantment a tot Xina.

CARNET

Ens arriba de Berna un periòdic. Un periòdic escrit en català i en francès. Un periòdic que porta el nom evocador de "L'emigrant".

"L'emigrant" és el butlletí dels Amics Catalans de Suïssa.

Es una veu llunyana que en aquests dies de ressorgiment s'uneix al triomf de Catalunya. A Suïssa hi han uns catalans que redacten en francès, un butlletí. En aquest butlletí s'ocupen els seus redactors, amb fervor, amb patriotisme, amb intel·ligència, de les coses de Catalunya: del nostre art, de les nostres ciències, de la nostra literatura, del nostre teatre, de la nostra vida política.

S. això segueix així, en entrar a una casa haurem de preguntar:

—Han tirat alguna bomba? No els han atracat? No han intentat cremar-los-hi la casa? No tenen cap malalt de la grippe?

I que consti que no volem fer d'alarmista Senzillament: fem broma.

Llegim a "La Nació":

"Pero ¿qué acontece en Cádiz?

El governador ha multado a un periòdic per la reseña exagerada que publicó de la explosión de una bomba.

Pero ¿de dónde es ese gobernador?

¿No sabe aún que los andaluces son dados a exagerar por temperamento?

Además, ¿es que se va a sujetar a medida el pánico que produzca una bomba?

A lo que conduce la democracia: ya, ni el miedo es libre!

Un xic de memòria, senyor Delgado Barreto: quan el pistolisme del seu amic Martínez Anido, la por era menys lliure. El que era "lliure" — amb gran goig d'autoritats i burgesia — era el pistolisme.

I un llibre: Un llibre, com cada dia. "Manhattan Transfer", de John Dos Passos, un novel·lista americà que combat, amb màxima energia, l'imperialisme lanquí.

A Badalona són recollits uns fulls clandestins

La policia de Badalona ha donat compte al jutjat de la nostra ciutat de la troballa i incautació de diverses fulles clandestines que circulaven per aquella població, en les quals s'injurava al Govern.

LA SESSIO DE LES CORTS CONSTITUENTS

En la d'aquesta tarda hi parlarà el Sr. Lerroux

Madrid, 2. — L'expectació aquesta tarda en el Congrés era grandiosa. Des d'abans de les quatre el passadís central estava totalment ple i conversaven animadament grups de diputats. Abans de les quatre arribà amb el seu clàssic bombí, bastó i abric, l'ex-comte de Romanones el qual digué que venia aviat per agafar lloc. El senyor Lerroux arribà a les quatre de la tarda. Aviat fou voltat per periodistes i diputats que li preguntaren com es trobava de salut. Contestà que ja no tenia febre però que ahir sí. El metge li digué que si no tenia precisió absoluta, no sortís. Jo com sabia que a la sessió d'ahir no hi hauria més que temptatives, en els quals no tenia que intervenir em vaig quedar a casa. Avui vinc disposat a parlar.

Com que el senyor Lerroux estava prenent una pastilla, se li indicà que es preparava a parlar alt.

Té més importància parlar clar, contestà.

El senyor Lerroux preguntà si estava a la Cambra el president de les Corts i com se li contestés afirmativament digué:

—Doncs, vaig a preguntar-li què hi ha.

—Parlareu vos primer?

—I potser dues vegades també.

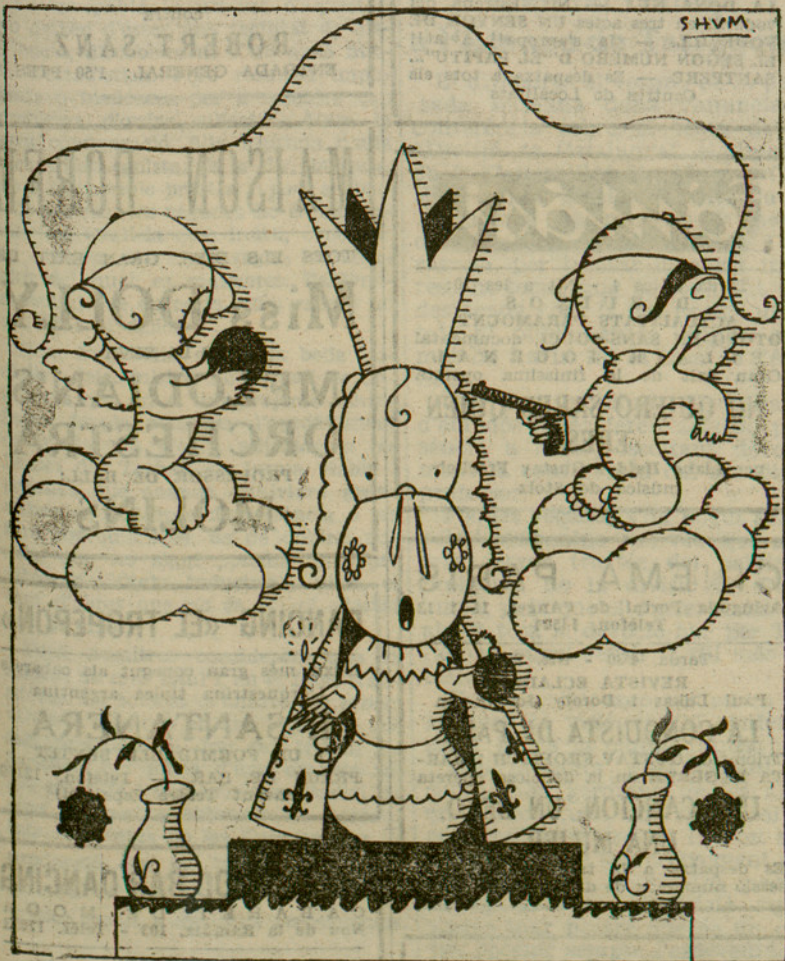
El cap del partit radical conversà amb el senyor Besteiro breus moments.

El senyor Maura a l'arribar al Congrés comentà l'expectació i digué que després de tot no passaria res.

A les quatre i vint minuts ha arribat a la Cambra el cap del Govern. El senyor Azafia ha parlat breus moments amb el senyor Besteiro i després ha passat al despatx de ministres on hi havia els senyors Prieto, de los Rios Giral i Largo Caballero.

Seguidament han començat a sonar els timbres i els ministres s'han dirigit al saló.

A l'hora de tancar l'edició ha començat la sessió i el President concedeix la paraula al senyor Lerroux.

LA CANDELERA D'AQUEST ANY

Diuen que si la Candelera plora —o sigui: si plou— el fred és fora. A veure si amb el plor d'aquest any se'n van la grip, els atracaments i les bombes